

Стоматолошки факултет – Скопје
ООЗТ Клиника за максилофацијална хирургија

ДОЦНИ ПОСТ ОПЕРАТИВНИ РЕЗУЛТАТИ ПРИ МАНДИБУЛАРНИОТ ПРОГНАТИЗАМ

Лазаревски С., И. Васков, Т. Туцаров, Б. Василевски, П. Кронеvски

Врз база на досегашниот клинички материјал оперирани се случаи со мандибуларен прогнатизам (МП) од 2–10 години за периодот 1969–1979 година. Извршено е споредување на доцните резултати врз клиничката анализа фото, ртг документација, како и на функционалните параметри. Резултатите беа добри, поцелисходни од раните. Наведени се бројните ефекти што ги оправдува и пружа хирушкото лекување, посебно врз функционално-морфолошките промени во орофацијалниот систем.

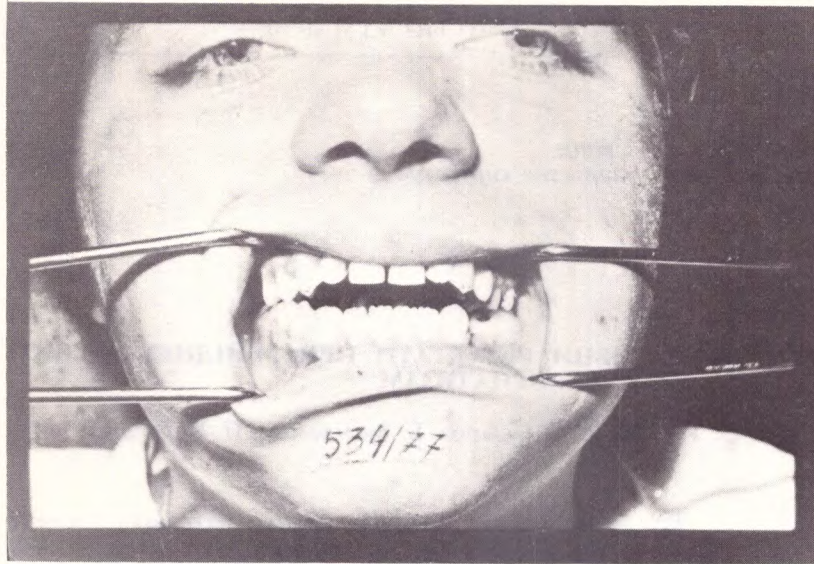
Знаејќи дека вистината за настанувањето на лицевите аномалии е доста комплексна особено за формите со етиолошки момент, не сме во состојба да го уочиме почитувајќи го особено влијанието на ендогените, наследните и егзогените фактори (2). Според тоа пост оперативните резултати рани, посебно касните, се императив за понатамошниот клиничко-хирушки пристап во третманот на мандибуларниот прогнатизам (МП).

Поведени од резултатите и сè почестите потреби од разрешување на лицевите аномалии сакаме да укажеме и делумно да ги сумираме ефектите од хирушкото лекување во максилофацијалната регија, пред се мандибуларниот прогнатизам, една од најчестите деформации (1,4,5,7). Заради подобра анализа резултатите ги поделивме на рани и касни. Раните се во најголем број лекувани добри. За подобра процена и увид во хирушкото лекување на (МП), касните резултати имаат големо значење.

Клинички материјал

Контрола беше вршена на оперираните од 2 до 10 години, третирани во периодот 1969–1979 година избрани по случаен избор со мандибуларен (МП) прогнатизам (3). Рецидив утврдивме кај еден пациент.

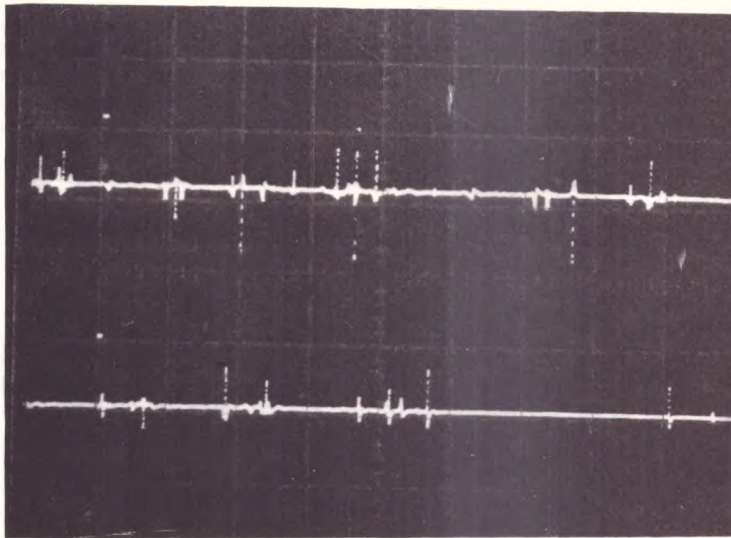
Резултатите се базираат врз бараните параметри пред оперативниот зафат споредени касно по зафатот. Оперираниите претежно беа на возраст од 17 до 32 год. со просечна старост од 23,5 доб. При тоа беше извршена би латерална остеотомија на Ramus ascendens или Corpus mandibulae. Просечната забна интеркуспидација пред остеотомија беше 9,2 а по хирушкото лекување тој однос на забите во интеркуспидацијата беше 16,1. Резултатите беа проследени со задолжи-

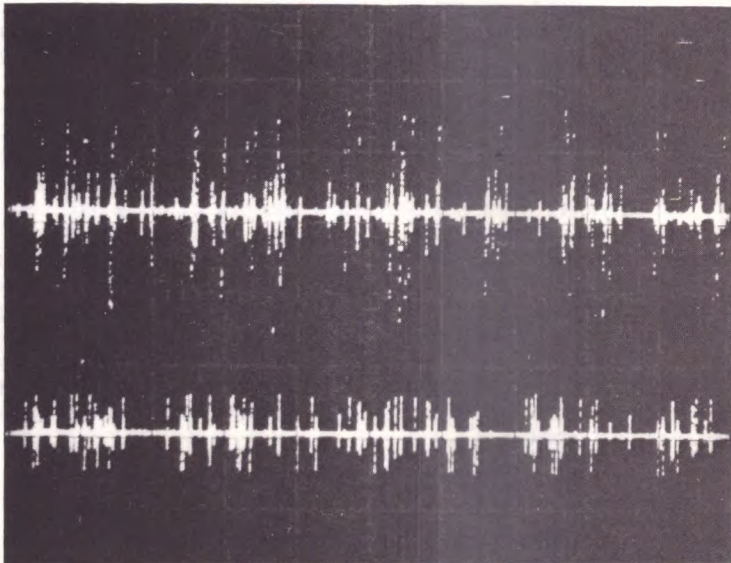
Ct. 1

Ct. 2

С.п. 1а

С.п. 2а

телни анамнестички податоци, преглед, клиничко испитување, анализа на моделите, ртг, фотодокументација а од функционалите испитувања беа вршени ЕМГ и гнатодинамометрија.

Предмет и цел на овој труд е преку аксиларно радиографските испитувања на главата, ЕМГ испитувањата на масикаторната мускулатура и по хируршката интервенција, а споредувајќи ги зафатите, да укажеме на некои карактеристични функционално-морфолошки и други промени во орофацијалниот систем (3,5,6)

Гнатодинамометриските резултати се важни за да можеме да се увериме во функционалниот ефект на хируршката интервенција. Секако дека пациентот ќе биде задоволен од естетскиот успех и во прво време ќе биде среќен. Бидејќи аномалијата всушност е функционална нејзината касна корекција успехот го прави целосен. Кај нашите пациенти коригираната цвакална функција беше следна: во просек, моќта на мастикацијата во моларната регија беше околу 60 кг, додека во пределот на инцизивите беше особено зголемена и во инцизивниот дел од десетина беше над 25 кг.

Касните резултати, сумирани од ЕМГ при (МП), на обата масетерични мускули при централна оклузија укажуваат на некои карактеристични функционално-морфолошки промени во орофацијалниот комплекс. Сигнификантноста на овие резултати ја согледуваме во тоа што сите третирани имаа мален акционен мускулен потенцијал, а задржаа исто време на ширење на потенцијалот, со иста морфологија. Потенцијалот се движеше од 600 до 1200 мв. ЕМГ контролните испитувања по 18 месеци и повеќе покажаа значително зголемување на потенцијалот чија просечна вредност беше 1800 до 2400 мв. Се разбира, испитувањата беа вршени со исти вредности на амплификација и со време на ширење на потенцијалот како претходните.

Дискусија

Постоенето бројни хируршки методи во лекувањето на МП наведува на дискусија дека оние изборни методи кои овозможуваат пошироки остеотомски коскени површини и оние со сагитална остеотомија на *ramus mandibulae* даваат значително подобри резултати, посебно во корекцијата на *angulus mandibulae*, подобар меѓувилчен однос, макар што хируршкото лекување на МП е сложен зафат.

Знаејќи дека формата и структурата се создаваат од функцијата, тоа значи дека лошата функција доведува до лоша форма и структура. Според тоа лицевите аномалии, МП на коскениот дел најмалку се само со естетска содржина. Засегнати се сите витални функции. Може слободно да се каже дека касните резултати се согледуваат и во изменетата клиничка слика и во соодносот на лицевите третини. Поради зголеменото влијание на мускулатурата одложени или избегнати се долните интервенции: редукција на брадата, ринопластика и слично. Може да се каже дека пост оперативните ефекти се бројни. Имаме пред се, функционално-мастикаторна корекција, естетски обликуван фациес и изменет, рехабилитирана говорна функција, смалена фреквенција на кариесот и други дентогингивални процеси, а подобрена е и респираторната функција, како и гастричната функција. Најдена е и смирена симптоматологија на темпоро-мандибуларниот зглоб, а решен е и психолошкиот проблем за личниот изглед и местото во секојдневниот живот.

Заклучок

МП, како најчеста аномалија на лицевниот скелет, изолирана, аи често здружена со други деформитети, најмалку претставува естетски проблем, меѓутоа, во себе содржи тешки функционални промени од кои страда организмот. Само со целосен приод кон проблемот успешно може да се отстрани овој деформитет, па резултатот да биде целосен.

DELAYED POST OPERATIVE RESULTS IN MANDIBULAR PROGNATISM

Summary

Our clinical material consisted of subjects with mandibular prognatism at the age between 2 and 10 years, observed in the period from 1969-1979. Follow up was performed upon delayed results and analysis of photo documentation, radiographies and functional parameters. Compa-

red to immediate results the delayed are satisfactory and numerous favourable effects justify surgical approach, especially when functional and morphological changes in oro-facial system are concerned.

Литература

1. Aronson A. – Cephalometrical investigation of the surgical correction of mandibular prognathismus, Angle orthodont, 1967.
2. Коев Ж. – Збно чeљусни деформации, Софија, 1973 год.
3. Лазаревски С. – Хабилитационен труд, 1980. Скопје
4. Obwegezer H. – Operation bechandlung der zahnlosen progenie 1963 god.
5. Шкоклeв А., Туцаров Т. – Неки проблеми код лечења мандибуларног прогнатизма.
6. Туцаров Т. – Стандардне позиције мандибуле код електромиографских испитивања мастикаторних мишића.
7. Васков И., Туцаров Т., Лазаревски С., Василевски Б., Кроневски П.:Критична процена врз оперативните зафати на долната вилица при прогении. Македонски стоматолошки преглед, 1979, Скопје.